

יד ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

מנהל חברה ונוער

60 שנה למדינת ישראל

משרד ראש הממשלה
המשרד לענייני גמלאים | משרד החינוך

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. המידע על קורותיהם של ניצולי השואה חיוני מאוד לחוקרים כמו גם לבני הדורות הבאים שכן בעזרתו יוכלו להכיר את אוסף הסיפורים הפרטיים המרכיב את התמונה הרחבה. לסיפור האישי שלכם יש אפוא חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד במסגרת פרויקט לציון 60 שנה למדינת ישראל. אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי נכון להיום

שם משפחה:	רמסקי	שם פרטי:	רחל
-----------	-------	----------	-----

פרטים אישיים לפני השואה ובמהלכה

שמות ומקומות יש לרשום בדפוס - גם בלועזית במקומות המסומנים

שם משפחה לפני/בזמן המלחמה:	סנדלר	שם משפחה כפני/בזמן המלחמה:	סנדלר
שם פרטי לפני/בזמן המלחמה:	רחל	שם פרטי לפני/בזמן המלחמה:	רחל
מקום לידה (ישוב, מחוז):	אלקז'אני, חציר ז'בול'צה	מקום לידה (ישוב, מחוז):	אלקז'אני
שם פרטי של האב:	אריה	שם פרטי ושם נעורים של האם:	ז'אן ז'רטה
שם פרטי של האישה/הבעל (אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):	/	שם נעורים של האישה:	/
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז):	אלקז'אני, ז'בול'צה	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז):	אלקז'אני
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	ג'יס יול'בי טר'ה	מקצוע לפני המלחמה:	/
מקום מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ):	סיק'ה, אל'מסק	מקום מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ):	/
האם היית בגטאות? אילו?	/	האם היית במחנות? אילו?	/
מקום השחרור:	/	מקום השחרור:	/
האם שהית במחנה עקורים? איזה?	/	האם שהית במחנה עקורים? איזה?	/
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	/	מקומות/מחנות בדרך לארץ:	/
שנת העלייה:	1999	שנת העלייה:	1999
שם האנייה:	/	שם האנייה:	/
תאריך השחרור:	/	תאריך השחרור:	/
לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציון מקום)?	אלקז'אני, ז'בול'צה	לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציון מקום)?	אלקז'אני, ז'בול'צה
שם האנייה:	/	שם האנייה:	/

סיפורה של רחל רבסקי

1. קורותיה לפני המלחמה

נולדה בעיר זפרוניה שבאוקראינה.
אביה עבד במפעל לייצור מטוסים ואמה הייתה עקרת בית.
היא הייתה הבכורה מתוך 4 ילדים, 3 בנות וכן (במשך ולאחר המלחמה נוספו עוד 2).
זפרוניה הייתה עיר יפה ליד הדנייפר, נבנתה בה תחנת הכוח הראשונה ברוסיה.
היו הרבה יהודים בעיר אבל האנטישמיות הורגשה היטב, היו קללות, מכות ואיסור לדבר אידיש מחוץ לבית.
למרות זאת הייתה לה ילדות מאושרת ומשפחה במצב טוב.
רחל למדה בבית ספר יסודי עד גיל 9 והייתה בכתה ב' כאשר נכנסו הגרמנים לעיר.

2. קורותיה בזמן המלחמה

ב-16 לאוגוסט 1941 הגיעו הגרמנים לקרבת העיר (לגדה השנייה של הדנייפר) ואז החליט אב המשפחה שהגיע הזמן לברוח. הם עלו על רכבת המשא האחרונה שיצאה עם מכוונות של המפעל ונסעו במשך כחודש עד לסיביר. למחרת היום נכנסו הגרמנים לעיר וכבשו אותה.
אחרי כחודש נסיעה ברכבת ברחבי רוסיה הגיעו לעיר אומסק שבסיביר. הורידו אותם ביער גדול ששם אמורים היו להקים את מפעל המטוסים מחדש.
הם התחילו לבנות בעזרת עצי היער קרוונים מעץ למגורים וגם מבנים של המפעל.
אחרי 3 חודשים החל המפעל לעבוד ולייצר מגוועי מטוסים.
האבא עבד במפעל, קבל משכורת ותלושים.
החיים במקום היו קשים כי הטמפ' באזור מגיעה למינוס 47 מעלות בחורף, בני המשפחה היו תמיד רעבים, לא היו מספיק בגדים והיה קשה לחמם.
לחם היו מקבלים בעזרת תלושים שאבא קבל במפעל, 300 גרם לאדם.
רחל המשיכה ללמוד בבית הספר היסודי עד כיתה ז' עת הייתה בגיל 14 והחלה לעבוד במפעל כדי לעזור בפרנסת המשפחה.
למשפחה נוספו עוד 2 ילדים, בת בשנת 1944 וכן בשנת 1947.

3. מסיום המלחמה ועד העלייה לארץ

כאשר הסתיימה המלחמה החלו אנשים לחזור למקומות היישוב הקודמים שלהם ונפסקו התלושים ללחם.
המשפחה החליטה להישאר באומסק.
בשנת 1953 והיא בגיל 21 החליטה רחל לחזור לבדה לזפרוניה.
היא מצאה שם דודה וגרה אצלה במשך כשנה.
אח"כ מצאה עבודה במפעל שכלל אכסניה לעובדים צעירים והתגוררה שם.
בשנת 1955 התחתנה ועברה לגור בבית בעלה.
נולדו להם 2 בנים, האחד בישראל והשני באוקראינה.
בשנת 1999 הם עלו לישראל בעקבות הבן בוריס שעלה לישראל ב-1990 ועקב מחלה בה לקו ברוסיה. בישראל קיבלו טיפול טוב וחזרו לאיתנם.

4. חייה בישראל

בעלה נפטר בשנת 2008.
יש לרחל 3 נכדים, 2 בישראל.
אחות נוספת שלה שגם עלתה לישראל גרה ברמלה, ושאר המשפחה נשארה ברוסיה.
רחל ובעלה קיבלו קצבה מהביטוח הלאומי מאז עלייתם לארץ.